ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Гомельскі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, КАМІТЭТА ЛКСМБ, ПРАФКОМА І МЯСЦКОМА ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА

№ 8 (105) | Субота, 11 сакавіка 1972 г. | Год выдання 3-ці | Цана 2 кап.

ПЕРАМОЖЦЫ

АТРЫМАНЫ ПЕРШЫЯ ВЫНІКІ РЭСПУБЛІКАНСКАГА КОНКУРСУ СТУДЭНЦКІХ НАВУКОВЫХ РАБОТ 1971 ГОДА. СЕННЯ МЫ ВІНШУЕМ ПЕРАМОЖЦАЎ І ПРЫЗЕРАЎ АГЛЯДУ СТУДЭНЦКАЙ НАВУКОВАЙ ДЗЕЙНАСЦІ.

РАБОТЫ, АДНЕСЕНЫЯ ДА І КАТЭГОРЫІ

1. **Гаўрылаў А. В.** Да пытання аб відавым саставе водарасцей поймы ракі Сож у раёне г. Гомеля (прафесар Паламарчук А. С., асістэнт Л. М. Злобіна).

2. **Драбкін В. З.** Вывучэнне дынамікі разумовай працаздольнасці студэнтаў у рэжыме вучэбнага дня і ўплыву фізічнай нагрузкі на ўзровень разумовай працаздольнасці студэнтаў (старшы выкладчык Б. М. Зайцаў).

Работа А. В. Гаўрылава вылучана на ўзнагароджанне трэцяй грашовай прэміяй.

РАБОТЫ, АДНЕСЕНЫЯ ДА ІІ КАТЭГОРЫІ

1. **Навуменка В. Н., Сайкоў М. Н.** Характарыстыка тыпаў самарэгуляцыі крывеабароту ў спартсменаў (дацэнт Кузняцоў В. І).

2. **Пінчук Т. І., Закрэўская А. Н., Фірсава Л. І., Сушкова Н. І.** Дынаміка колькасці глебанасяляючых беспазванковых у залежнасці ад чаргавання культур у севазвароце (дацэнт Фірсаў І. Г).

3. **Мухіна В. В.** Змест, рост і развіццё акварыумных рыб (дацэнт П. П. Грыгор'еў).

4. **Ульянава Л. М.** Заабентас ракі Сож у раёне аграбіястанцыі «Старыя Чонкі» (в. а. дацэнта Арабіна І. П.).

5. **Неўмяржыцкі В. П., Шаброў В. Н.** Узаемадзеянне асноўных гемадынамічных паказчыкаў у спартсменаў (дацэнт Кузняцоў В. І., асістэнт Цімафееў А. С.).

6. **Чэпікаў В. Т.** Аб утрыманні вітаміна K_1 у некаторых кармавых раслінах пойменных лугоў (дацэнт Карабанаў І. А.).

7. **Клейнер В. Г.** Уплыў іёнаў K, C_1 і O_4 на інтэнсіўнасць транспірацыі лістоў фасолі (старшы выкладчык Балтоўскі А. І).

8. **Кобец В. Ф., Прышчэпава Г. Н.** Уплыў перадпасеўнага апраменьвання насення на анатамічную будову лубіну (дацэнт Кісялёва Н. С.).

9. **Махнач А. А.** Ніжнешчыгроўскія адкладанні дэвона Прыпяцкага прагіба (дацэнт Кудэнка А. А.).

4. **Косач Б. Д.** Спосабы вырабу і працяглага захавання тагальных прэпаратаў па заалогіі ў празрыстых пластмасах (дацэнт Фірсаў І. Г.).

5. **Аўсяннікава Н. І.** Відавы састаў доннага насельніцтва старога рэчышча ракі Сож у раёне аграбіястанцыі «Старыя Чонкі» (в. а. дацэнта Арабіна І. П.).

6. **Зайкоўская Т. С., Касцялей Л. І., Тараева Т. М.** Вызначэнне відавога саставу, біямасы і шчыльнасці засялення глеб глебанасяляючымі шкоднікамі на палях севазвароту з рэкамендацыямі мер барацьбы з імі (дацэнт Фірсаў І. Г.).

7. **Булаўка Л. І.** Характарыстыка некаторых дзікарослых і культурных раслін па ўтрыманню біялагічна актыўных поліфенолаў (дацэнт Карабанаў І. А.).

8. **Малышава О. В., Кабыш Г. А.** Дзеянне рэтардантаў росту на ўтрыманне амінакіслот у лісцях бульбы (асістэнт Баравікова А.)

9. **Буднікава Т. М., Мірошнік Л. Н.** Уплыў гармонаў шчытавіднай залозы на некаторыя гематалагічныя паказчыкі (дацэнт Кіеня А. І.).

10. **Шур В. В., Рубцова Т. Н.** Уплыў гама-апраменьвання на ўзыходжасць насення, рост і цвіценне лубіну вузкаліставага (дацэнт Харахонаў В. П.).

11. **Разуменка Л. М.** «Амінакіслотны абмен раслін пшаніцы» (дацэнт Карабанаў І. А.).

12. **Бабіна А. Б., Панчанка Л. І., Краўчанка Л. Ф.** Параўнальнае вывучэнне насеннага і вегетатыўнага размнажэння Горца Забайкальскага (дацэнт Харахонаў В. П.).

13. **Маркач В. С.** Мінеральныя мікраўключэнні і іх роля ў пазнанні генезіса мінералаў (прафесар Туроўскі С. Д.).

РАБОТЫ, АДНЕСЕНЫЯ ДА ІІІ КАТЭГОРЫІ

1. **Дайнека В. М.** Выкарыстанне эрыцемных лямпаў тыпу ЭУВ-30 для прафілактычнага апраменьвання спартсменаў у асенне-зімовы перыяд (прафесар Мялёхін Г. П., выкладчык Какауліна П. С.).

2. **Велікоўская Е. Б.** Наследаванне прызнакаў счэпленых з полам (прафесар Паламарчук А. С., асістэнт Хількевіч В. А.).

3. **Ерамееў Э. Т.** Гомельскі парк культуры і адпачынку імя А. В. Луначарскага (дацэнт Паламарчук Г. Л.).

У НАШАЙ падрыхтоўчай групе гісторыка-філалагічнага факультэта займаюцца 28 юнакоў і дзяўчат. Рыхтуемся мы да паступлення на гістарычнае аддзяленне, а таксама на аддзяленні рускай мовы і літаратуры і беларускай мовы і літаратуры.

Прайшло ўжо больш трох месяцаў заняткаў. Трэба адзначыць, што большасць з нас займаюцца добра, акуратна наведваюць заняткі, заўсёды рыхтуюцца да адказаў.

І вось надышлі першыя хваляванні. Мы трымаем справаздачу. Першая ў жыцці заліковая сесія. Усе былі дапушчаны да яе. Першым мы здавалі граматазнаўства. Выкладчык Маргарыта Васільеўна Гусева прымала даволі строга. Вышэйшым балам быў ацэнен адказ толькі В. Гаркушы. Добрыя адзнакі атрымалі В. Касачоў, Б. Трапашка і іншыя.

Цяжкім выпрабаваннем для нас з'явіліся дыктанты па рускай і беларускай мовах. Калі ў пачатковым перыядзе нашага навучання мала хто з нас мог напісаць дыктант на здавальняюча, то цяпер, пасля працяглых і сістэматычных заняткаў, вынікі абнадзейваючыя. Добрыя адзнакі атрымалі многія слухачы падрыхтоўчага. Сярод іх Л. Храповіч, Л. Вышаўская, Л. Крамзукова і іншыя.

Здадзены толькі першыя залікі. Але яны гавораць за тое, што ў сям'ю гісторыкаў і філолагаў увальецца добрае папаўненне.

В. СЯЧКО,
слухач падрыхтоўчага аддзялення гісторыка-філалагічнага факультэта.

ДРУГІ СЕМЕСТР НАБІРАЕ ТЭМПЫ

Шлях да трывалых ведаў ляжыць праз упартую вучобу.
НА ЗДЫМКУ: першакурснікі геалагічнага факультэта ў лабараторыі хіміі.

ЗАЛІКІ НА ПАДРЫХТОЎЧЫМ

ПРЫНЦЫПОВАЯ РАЗМОВА

На камсамольскім сходзе эканамічнага факультэта размова ішла аб выніках зімовай сесіі. Вынікі аказаліся нядрэннымі — наш факультэт па паспяховасці заняў другое месца. Але задавальняцца гэтым нельга. На сходзе камсамольцы дзяліліся сваімі думкамі, ідэямі. Мы заслухалі выступленні некалькіх камсоргаў. Адны з іх прадстаўлялі групы з высокай паспяховасцю, іншыя — з нізкай. Яны па-рознаму растлумачвалі свой поспех і сваю няўдачу. Але ўсё ж з іх выступленняў можна зрабіць адзін вывад — поспех дасягаецца толькі ўпартай працай, добрымі адносінамі да заняткаў.

Староста групы Т-12 Разуванаў выступіў з прапановай разгарнуць сацыялістычнае спаборніцтва на факультэце за павышэнне паспяховасці і грамадскай актыўнасці. Мы ўпэўнены, што заклік знойдзе шырокі водгук у нашых студэнтаў. На сходзе ішла гутарка і аб уцягненні студэнтаў ў актыўную грамадскую работу. Асабліва гэта важна зараз, у юбілейным годзе, у якім увесь савецкі народ будзе святкаваць 50-ю гадавіну ўтварэння СССР.

Сустрэнем жа юбілей добрымі і выдатнымі поспехамі ў вучобе і павышэннем актыўнасці ў нашым кіпучым студэнцкім жыцці!

В. ЭЛЬКІН,
студэнт эканамічнага факультэта.

НА ЗДЫМКУ: Выдатнік вучобы Уладзімір Багамольнікаў. Ведаюць яго таварышы і як актыўнага грамадскага работніка.

ТЭМА ЗАЦВЕРДЖАНА

Адбылося чарговае пасяджэнне кафедры філасофіі, на якім зацверджан план кафедральнай тэмы даследавання «Некаторыя праблемы кіравання сацыяльнымі працэсамі ў развітым сацыялістычным грамадстве», разлічанай на 1972—1975 гады. Зацверджаны тэмы выкладчыкаў кафедры, якія будуць удзельнічаць у распрацоўцы і даследаванні агульнай кафедральнай тэмы. У ёй прымаюць удзел наступныя выкладчыкі У. С. Сідараў, Б. С. Паноў, У. М. Калмыкоў, Д. Г. Процкая, А. А. Фяськоў, Л. І. Нядзеля, Я. В. Яршоў-Мазураў, М. А. Казловіч і І. А. Баркан.

Цікава прайшло абмеркаванне кнігі І. Д. Панцхавы і Б. Я. Пахомава «Дыялектычны матэрыялізм у святле сучаснай навукі». З паведамленнямі выступілі загадчык кафедры, дацэнт У. С. Сідараў, кандыдаты філасофскіх навук Б. С. Паноў і У. М. Калмыкоў, а таксама іншыя выкладчыкі. Кафедра вырашыла выкарыстаць некаторыя матэрыялы з гэтай кнігі пры выкладанні курса марксісцка-ленінскай філасофіі і накіраваць заўвагі аўтарам.

Было разгледжана шэраг арганізацыйных і метадычных пытанняў: абмеркаваны праграма курса гісторыі філасофіі, спецкурс для факультэта фізічнага выхавання і адкрытыя семінарскія заняткі выкладчыка М. А. Казловіча.

У заключэнне перад супрацоўнікамі кафедры выступіў пракурор Гомельскай вобласці Іван Паўлавіч Матарас, які паведаміў аб той вялікай рабоце, якую вядуць органы юстыцыі і грамадскія арганізацыі па барацьбе са злачыннасцю і правапарушэннямі.

Наш кар.

НАРОДНЫ КАНТРОЛЬ — У ДЗЕЯННІ

ЭФЕКТЫЎНА ВЫКАРЫСТОЎВАЦЬ АБСТАЛЯВАННЕ

АДБЫЛОСЯ пасяджэнне галаўной групы народнага кантролю універсітэта, на якім было разгледжана пытанне «Аб выкарыстанні дарагакаштуючых абсталявання і апаратуры на кафедрах універсітэта». З дакладам па гэтаму пытанню выступіў загадчык сектара вучэбнай работы групы народнага кантролю дацэнт В. І. Кузняцоў. У дакладзе было адзначана, што папярэдняй праверцы выкарыстання абсталявання падвяргалася толькі такое абсталяванне, кошт якога перавышае 500 рублёў, а на кафедрах фізічнага факультэта — звыш 1.000 рублёў. У выніку праведзенай праверкі, было ўстаноўлена, што ва універсітэце ёсць многа добрых прыкладаў эфектыўнага выкарыстання дарагакаштуючага абсталявання ў навукова-даследчай рабоце і педагагічным працэсе. Прыкладам у гэтых адносінах могуць служыць механіка-матэматычны і эканамічны факультэты. І ў той жа час на некаторых кафедрах універсітэта ў цяперашні час ёсць абсталяванне агульным коштам на суму 59.575 рублёў, якое не выкарыстоўваецца ні ў вучэбнай, ні ў навукова-даследчай рабоце. Большая частка гэтага абсталявання набыта многа гадоў назад і маральна устарэла. Частка гэтага абсталявання коштам на суму 27.529 рублі знаходзіцца ў няспраўным стане.

На кафедрах геалагічнага факультэта нявыкарыстанага абсталявання ёсць коштам на суму 4.373 рублі. У асноўным гэта новае спраўнае абсталяванне, якое можа быць эфектыўна выкарыстана на іншых кафедрах універсітэта.

На кафедрах біёлага-глебавага факультэта нявыкарыстанае абсталяванне складае кошт на суму 10.852 рублі, у тым ліку няспраўнага — на 1.895 рублёў. Частка з гэтага абсталявання набыта больш 10 гадоў назад, маральна ўстарэла, не падлягае рамонту і павінна быць спісана.

На кафедрах фізічнага факультэта ёсць нявыкарыстанага абсталявання коштам на суму 26.996 рублёў. У асноўным гэта некамплектная і няспраўная апаратура, перададзеная універсітэту з баланса на баланс з іншых устаноў.

На кафедрах факультэта фізвыхавання ёсць нявыкарыстанага абсталявання коштам 13.334 рублі. Гэта новае спраўнае абсталяванне, якое можа быць з належнай эфектыўнасцю выкарыстана ў навуковай рабоце ў педагагічным працэсе.

Вучэбная частка універсітэта мае нявыкарыстанае абсталяванне коштам на 4.010 рублёў.

Вядома, што ў перыяд навукова - тэхнічнай рэвалюцыі навука стала прадукцыйнай сілай грамадства. Аднак, прадукцыйнасць гэтага знаходзіцца ў прамой залежнасці ад эфектыўнасці выкарыстання затрачваемых на навуку сродкаў, інтэнсіўнасці эксплуатацыі набытага абсталявання ў навукова-педагагічным працэсе. Відавочна, гэтай ідэяй да гэтага часу не прасякліся дэканы некаторых факультэтаў і загадчыкі кафедр, якія дазваляюць ляжаць мёртвым капіталам дарагакаштуючае абсталяванне, чым наносяць вялікую страту дзяржаве.

Пасля абмеркавання даклада група народнага кантролю універсітэта пастанавіла:

1. Рэкамендаваць прарэктару па адміністрацыйна-гаспадарчай частцы універсітэта У. А. Шаўчэнку нявыкарыстанае на адных кафедрах абсталяванне перадаць іншым кафедрам, якія адчуваюць у такім абсталяванні патрэбу і могуць эфектыўна яго выкарыстаць.

2. Рэкамендаваць прарэктару па адміністрацыйна-гаспадарчай частцы універсітэта У. А. Шаўчэнку прыняць меры да рэалізацыі спраўнага абсталявання, якое не знаходзіць прымянення на кафедрах універсітэта.

3. Рэкамендаваць бухгалтэрыі універсітэта зрабіць пераацэнку ўстарэўшага абсталявання і спісанне часткі гэтага абсталявання, што не падлягае рамонту.

4. Прасіць рэктарат універсітэта арганізаваць пры універсітэце майстэрню па рамонту няспраўнага абсталявання.

Г. МЯЛЕХІН,
старшыня групы народнага кантролю.

Л. НІКАЛАЕЎ,
загадчык сектара аргработы і галоснасці.

РОЗДУМ ПАСЛЯ ЭКЗАМЕНА

Зараз ва ўсёй краіне, ажыццяўляючы рашэнні XXIV з'езда КПСС, ідучы насустрач 50-годдзю ўтварэння СССР, настаўнікі працуюць пад дэвізам: «Кожнаму вучню — глыбокія і трывалыя веды». А гэта магчыма толькі пры ўдасканаленні вучэбна-выхаваўчага працэсу, пры паляпшэнні навукова-педагагічнай і метадычнай падрыхтоўкі.

Безумоўна, гэта прымушае павышаць патрабаванні да ўзроўню ведаў студэнтаў і, у прыватнасці, завочнікаў, аб кім і пойдзе размова.

Варта зазначыць, што ўсё часцей студэнты-завочнікі аказваюцца на вышыні патрабаванняў. Прыкладам таму — экзамен па педагогіцы.

Ля стала экзаменатара студэнт Л. Бірыла. Яго адказ сведчыць аб глыбокім веданні пытанняў білета, уменні мабілізаваць веды па сумежных дысцыплінах, прыцягнуць веды, накопленыя ў выніку самастойнага чытання, роздуму, назіранняў за работай школы.

Адказваючы на пытанне «Сістэма народнай адукацыі ў СССР», студэнт дае азначэнне сістэмы народнай адукацыі, называе тыпы вучэбных устаноў у нашай краіне і прынцыпы, што ляжаць у аснове іх работы. Студэнт расказвае аб сістэме народнай адукацыі ў царскай Расіі і гаворыць аб вялікіх пераменах у школьнай справе ў краіне Саветаў, аб перавагах гэтай сістэмы ў параўнанні з сістэмай народнай адукацыі ў буржуазных краінах.

Добра адказвалі на экзамене па педагогіцы А. Труноў, Х. Бабчын, Г. Якаўцаў, Е. Шчэрба.

Адказы гэтых і некаторых іншых студэнтаў — яскравае сведчанне тых, пакуль яшчэ баязлівых, але ўжо прыкметных, перамен у адносінах студэнтаў-завочнікаў да авалодвання педагагічнымі ведамі.

Гэтыя перамены, думаецца, і ў тым, што ўпершыню за шмат гадоў, прайшлі мнагалюдныя кансультацыі напярэдадні кожнага экзамена. Праўда, на гэтых кансультацыях яшчэ мала пытанняў, якія сведчаць аб імкненні студэнтаў разабрацца ў складанасцях курса, паспрачацца аб нявырашаных праблемах.

І ўсё-такі, як і раней, даводзіцца адзначаць, што асноўная ацэнка адказаў завочнікаў здавальняючая. Вялікі яшчэ працэнт нездавальняючых адказаў (прыкладна 25 працэнтаў). Нярэдка даводзіцца сустракацца з няведаннем педагагічнай тэрміналогіі асноў навучання і выхавання, аўтаномнасцю ў падыходзе да авалодвання выхаваўчай дзейнасцю і рашэннем пытанняў практыкі, не ведаўшых псіхалагічных і філасофскіх асноў разглядаемых пытанняў.

Здараецца назіраць, як адказваючы пакутліва прабіваецца скрозь заслону няведання цьмяных і разрозненых уяўленняў, паўведаў, паўздагадак, імкнецца абмежавацца ўяўленнямі, што склаліся ў ходзе практычнай дзейнасці.

Наўрад ці прычыны падобных фактаў можна растлумачыць толькі нядбайнасцю студэнтаў. Хутчэй за ўсё гэта цэлы комплекс прычын. Але ў ліку іх трэба назваць і няўвагу да пытанняў культуры разумовай працы і недастатковую забяспечанасць літаратурай, і амаль поўную адсутнасць метадычнай дапамогі завочніку.

Лекцыйны курс на завочным аддзяленні надзвычай урэзан, практычных няма. Думаецца, што студэнт, прачытаўшы канспект лекцыі, атрымаўшы асноўны напрамак у рабоце па тэме, далей авалодвае матэрыялам па падручніку, успрыймае і асэнсоўвае матэрыял, запамінае яго, акумуліруе вакол лагічнай схемы атрыманыя з іншых літаратурных крыніц і жыццёвых назіранняў звесткі, абагульняе матэрыял і арганізуе самаправерку.

Толькі такая работа, на наш погляд, можа забяспечыць трывалае авалодванне ведамі.

Студэнт жа, як правіла, абмяжоўваецца 2—3-разовым успрыняццем падручніка. Пры гэтым аказалася, што ў гэтым годзе ў распараджэнне завочнікаў былі прадстаўлены падручнікі 1954 года, хаця ёсць падручнікі апошніх гадоў выданняў.

Жыццё настойліва ставіць пытанне не толькі аб павышэнні патрабаванняў да завочніка, але і аб большай дапамозе, большай увазе да яго работы.

Практычнае вырашэнне гэтага пытання залежыць ад намаганняў многіх людзей і многіх кафедр, многіх падраздзяленняў універсітэта.

Але, думаецца, што ўжо сёння можна было б забяспечыць студэнтаў найноўшай літаратурай, устанавіць дакладныя тэрміны карыстання літаратурай для кожнага факультэта.

Відавочна, ужо ёсць база для падрыхтоўкі лекцый для завочнікаў ратацыйным спосабам, для рассылкі метадычных указанняў, пісьмаў-попытаў аб ходзе авалодання курсам пісьмаў-напамінаў і г. д.

Як ні мала эфектыўныя названыя меры, яны дапамаглі б лепш палепшыць сувязь з студэнтамі ў міжсесійны перыяд і побач з вырашэннем іншых пытанняў дапамаглі б стварыць у завочніка ўстаноўку на трывалае і глыбокае авалодванне ведамі.

В. ФІЛІЧАВА,
старшы выкладчык кафедры педагогікі і псіхалогіі.

У мінулую суботу ў актавай зале ГДУ з поспехам прайшоў аўтарскі канцэрт заслужанага дзеяча мастацтваў Беларускай ССР, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі СССР кампазітара І. Любана.

НА ЗДЫМКУ: І. Любан (злева) акампаніруе спевакам.

ПЕРШАЯ ПЕДАГАГІЧНАЯ

ЗАКОНЧЫЛАСЯ першая педагагічная практыка на механіка-матэматычным факультэце па вучэбнаму плану універсітэта. Універсітэцкая практыка ў параўнанні з падінстытуцкай мае некаторыя спецыфічныя асаблівасці, нягледзячы на тое, што агульная яе працягласць з улікам вучэбных заняткаў ва універсітэце прыкладна аднолькавая.

Педагагічная практыка ва універсітэтах праводзіцца ў адзін этап (з натуральным падзелам на перыяды), у той час, як у педінстытутах яна праводзіцца на III і IV курсах у два разнастайныя этапы.

Педпрактыка праводзіцца без адрыву ад вучэбных заняткаў ва універсітэце. Гэта асаблівасць некалькі адмоўна адбіваецца на яе арганізацыйных формах, таму што не дае магчымасці студэнтам мабілізаваць усе сілы на вырашэнне нялёгкіх задач педагагічнай практыкі, распыляе ўвагу студэнтаў, у нейкай меры дэзарганізуе яе рабочы рытм. Працяглы час па суботах студэнты выслабаняліся ад работы ў школе ў сувязі з вучэбнымі заняткамі ва універсітэце. Аднак кожнаму ясна, што калі настаўнік прапусціў адзін урок у нейкім класе, то наступны за ім ужо не можа быць паўнацэнным. Праўда, у ходзе практыкі ў далейшым удалося частку спецкурсаў і спецсемінараў вычытаць у перыяд асенніх і зімовых вучнёўскіх канікулаў, і неабходнасць адрыву студэнтаў ад школы па суботах адпала. Але ўсё ж некаторыя спецкурсы і спецсемінары працягвалі чытацца амаль на працягу ўсяго перыяду практыкі, а гэта ў некаторай ступені зніжала яе эфектыўнасць.

Так як практыка аказваецца некалькі расцягнутай у часе, то для забеспячэння належнага кантролю і кіраўніцтва за работай студэнтаў больш мэтазгодна ў якасці групавых кіраўнікоў прызначаць найбольш вопытных школьных настаўнікаў, хаця ў педінстытутах па-ранейшаму вялікі эфект даюць групавыя кіраўнікі з ліку работнікаў спецыяльных кафедр, добра ведаючых школу.

КАНЧАТКОВАЕ размеркаванне студэнтаў па спецыяльнасцях адбываецца толькі ў канцы IV курса, а таму да ўходу на педпрактыку фактычна вельмі цяжка даць студэнтам неабходную для работы ў школе метадычную падрыхтоўку. На педагагічную практыку студэнты ўходзяць толькі з падрыхтоўкай па методыцы матэматыкі ў аб'ёме 42 лекцыйных гадзіны і 30 гадзін практычных заняткаў. У час пераходу школ на новыя праграмы такой метадычнай падрыхтоўкі яўна недастаткова. Хаця ў ходзе практыкі студэнты і слухаюць больш аб'ёмныя курсы па методыцы матэматыкі, але эфект ад іх змяншаецца, таму што неабходныя тэарэтычныя звесткі студэнты атрымліваюць са значным спазненнем.

Пры арганізацыі педпрактыкі на факультэце усе гэтыя асаблівасці былі ўлічаны. Яшчэ ў канцы мінулага навучальнага года былі падабраны школы, дзе павінна была праходзіць практыка, намечаны групавыя кіраўнікі з ліку найбольш вопытных настаўнікаў. Своечасова студэнты былі размеркаваны па школах з улікам іх пажаданняў і месца жыхарства. У асноўным школы і групавыя кіраўнікі выбраны ўдала.

Цяжкасць пры правядзенні педпрактыкі заключалася і ў тым, што было бессэнсоўна замацоўваць студэнтаў за VI—VII класамі, таму што ў бліжэйшы час гэтыя класы пяройдуць на новыя праграмы. Гэта акалічнасць абмяжоўвала выбар класаў для праходжання практыкі, прыводзіла да двух- і трохзменных заняткаў, патрабавала ад студэнтаў вялікага напружання.

Нягледзячы на адзначаныя цяжкасці, педпрактыка ў цэлым прайшла нармальна, у адпаведнасці з дзеючай інструкцыяй.

У першы перыяд практыкі студэнты працавалі ў IV—V класах, у другі перыяд — акрамя гэтых класаў, яны праводзілі частку ўрокаў у VIII—X класах. За час практыкі кожны студэнт правёў у сярэднім каля 100 урокаў.

У АСНОЎНЫМ усе студэнты адносіліся да педпрактыкі ўпаўне добрасумленна, кожны дзень знаходзіліся ў школе па 6 гадзін, хаця ў некаторых выпадках назіраліся пропускі без уважлівых прычын (10-я, 5-я і 21-я СШ).

На працягу першага тыдня для студэнтаў-практыкантаў лепшымі настаўнікамі школ былі праведзены паказальныя ўрокі, якія затым старанна аналізаваліся ў прысутнасці групавых кіраўнікоў, студэнтаў і настаўнікаў.

Пачынаючы з другога тыдня, студэнты праводзілі ўрокі самастойна. Яны старанна рыхтаваліся да кожнага ўрока, прыцягвалі дадатковы матэрыял, прымянялі разнастайныя метады вядзення ўроку ў залежнасці ад спецыфікі вучэбнага матэрыялу і матэматычнай падрыхтоўкі класа.

На ўроках і пазакласных занятках студэнты навучыліся прымяняць вывучаныя тэарэтычныя палажэнні да практыкі правядзення вучэбна-выхаваўчай работы ў школе, засвойвалі методыку правядзення ўрокаў па спецыяльнасці і аргані-

МАГЧЫМАСЦЬ ПРАДАСТАЎЛЕНА

1 САКАВІКА ў студэнтаў 4-га курса факультэта фізічнага выхавання пачаўся спецпрактыкум па лячэбнай фізкультуры. На практычных занятках яны замацоўвалі тэарэтычныя веды па прымяненню фізічных практыкаванняў з лячэбнай мэтай пры траўмах апорнарухальнага апарату, захворваннях унутраных органаў. Зараз ім прадастаўлена магчымасць выкарыстаць свае веды па лячэбнай фізкультуры і масажу на практыцы — многія хворыя выказалі жаданне выконваць комплексы практыкаванняў з лячэбнай мэтай пад кіраўніцтвам студэнтаў. Вялікае задавальненне атрымліваюць хворыя пасля лячэбнай гімнастыкі і масажу, праводзімыя такімі студэнтамі, як Ф. Мазуранок, В. Казлоў, В. Карабанаў, Е. Машэцкі, А. Фамін, В. Крыцкі, В. Нікіфараў, О. Федарэнка. Але ёсць яшчэ рад студэнтаў гэтага факультэта, якія фармальна падыходзяць да практыкі па лячэбнай фізкультуры. Яны не столькі стараюцца дапамагчы хвораму, праводзячы масаж і лячэбную гімнастыку, колькі глядзяць на гадзіннік — ці не падышоў час ісці дадому? Або наогул не даходзяць да адрасата хворага. Гэта — С. Ісайчук, С. Слукін, В. Якушаў, А. Кананенка,

Спецпрактыкум толькі пачаўся. Будзем спадзявацца, што даныя студэнты крытычна падыдуць да свайго метаду замацавання тэарэтычных ведаў і паўней выкарыстаюць прадастаўленыя ім магчымасці.

Н. КАРТАШОВА,
старшы выкладчык кафедры фізіялогіі спорту і спартыўнай медыцыны.

ВІНШУЕМ!

16 лютага на пасяджэнні Вучонага савета Беларускага тэхналагічнага інстытута імя С. М. Кірава аднагалосна прысуджана вучоная ступень доктара эканамічных навук дацэнту кафедры эканомікі нашага універсітэта Уладзіміру Дзянісавічу АРЭШЧАНКУ.

Калектыў эканамічнага факультэта горача віншуе Уладзіміра Дзянісавіча і жадае яму далейшых творчых поспехаў.

Мелодыі брацкай Венгерскай Народнай Рэспублікі гучалі ў сценах нашага універсітэта. Іх выконвалі салісты Закарпацкай дзяржаўнай філармоніі.

НА ЗДЫМКУ: выступаюць артысты Закарпацця.

САЦЫЯЛІСТЫЧНЫЯ АБАВЯЗАЦЕЛЬСТВЫ

ПЯРВІЧНАЯ АРГАНІЗАЦЫЯ ДТСААФ ГОМЕЛЬСКАГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ПА ДАСТОЙНАЙ СУСТРЭЧЫ 50-ГОДДЗЯ ЎТВАРЭННЯ СССР

Ідучы насустрач 50-й гадавіне ўтварэння СССР, выконваючы ленінскія запаветы аб абароне сацыялістычнай Айчыны і задачы, пастаўленыя ў рашэннях VII з'езда ДТСААФ, пярвічная арганізацыя ДТСААФ і камсамольская і прафсаюзная арганізацыі Гомельскага дзяржаўнага універсітэта бяруць на сябе наступныя абавязацельствы:

1. Усямерна паляпшаць работу па ваенна-патрыятычнаму выхаванню студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта. Арганізаваць шырокую прапаганду ленінскіх запаветаў аб абароне сацыялістычнай Айчыны, мерапрыемстваў Камуністычнай партыі і Савецкага ўрада па ўмацаванню абароназдольнасці краіны і яе Узброеных Сіл.

2. Прыняць актыўны ўдзел у месячніку абаронна-масавай работы і ў аглядзе-конкурсе абаронна-масавай работы ў вышэйшых і сярэдніх спецыяльных установах БССР.

3. Паспяхова закончыць вывучэнне праграмы грамадзянскай абароны і здаць неабходныя залікі і экзамены з адзнакай не ніжэй «добра».

4. Паказаць высокія вынікі па выкананню мерапрыемстваў грамадзянскай абароны на аглядзе, прысвечаным 40-годдзю грамадзянскай абароны СССР.

5. Арганізаваць сустрэчы з ветэранамі грамадзянскай і Айчыннай войнаў, з Героямі Сацыялістычнай Працы і Героямі Савецкага Саюза. Да Дня Перамогі і да 50-годдзя ўтварэння СССР шырэй развіваць шэфскія сувязі з воінскімі часцямі Гомельскага гарнізона.

6. Стварыць ва універсітэце камітэт баявой славы. Арганізаваць сумесна з бібліятэкай выстаўкі на ваенна-патрыятычныя тэмы: да дня Узброеных Сіл СССР, да Дня Перамогі і да 50-годдзя ўтварэння СССР.

7. У перыяд канікулаў у кожнай арганізацыі ДТСААФ факультэтаў сумесна з камітэтам ЛКСМБ і прафкомам правесці не менш аднаго пахода па месцах рэвалюцыйнай, баявой і працоўнай славы савецкага народа. Зрабіць экскурсіі ў музеі Вялікай Айчыннай вайны і наведаць памятныя месцы — Брэсцкую крэпасць, Хатынь, Курган Славы і інш.

8. Усім студэнтам дапрызыўнага і прызыўнага ўзросту здаць нарматывы комплекса «Гатоў да абароны Радзімы».

9. Стварыць пры пярвічнай арганізацыі ДТСААФ універсітэта секцыі, а на факультэтах каманды па парашутнаму, радыё, аўтамота і стралковаму спорту. Дадаткова ўцягнуць не менш 30 членаў ДТСААФ у секцыю марскога мнагаборства і падводнага плавання.

Правесці паміж камандамі не менш аднаго спаборніцтва, а па стралковаму спорту — тры — у лютым, красавіку і кастрычніку.

10. Уцягнуць не менш 90 працэнтаў студэнтаў і супрацоўнікаў універсітэта ў члены ДТСААФ. План па збору членскіх узносаў выканаць да 1 сакавіка, па распаўсюджванню першага выпуску аўтамоталатарэі — да 1 мая, і другога выпуску — да 1 лістапада.

Падвядзенне вынікаў выканання даных абавязацельстваў правесці ў чэрвені і лістападзе 1972 года.

Камітэт ДТСААФ,
камітэт ЛКСМБ,
прафком.

АХОВЕ ПОМНІКАЎ—УВАГУ

Адбылося пасяджэнне гістарычнай секцыі Гомельскага абласнога аддзялення Таварыства аховы помнікаў гісторыі і культуры.

Старшыня гістарычнай секцыі па ахове помнікаў дацэнт Гомельскага дзяржаўнага універсітэта У. Д. Будзько у сваім выступленні, адзначыўшы пэўныя поспехі ў рабоце секцыі, падкрэсліў, што ў новым годзе гэта работа павінна ажывіцца, яе трэба паставіць на практычную аснову.

Шэраг мерапрыемстваў гістарычная секцыя Таварыства праводзіць разам з Гомельскім дзяржаўным універсітэтам. Так, сумесна з гісторыка-філалагічным факультэтам ГДУ і абласным краязнаўчым музеем намечана правесці канферэнцыю на тэму: «Помнікі гісторыі і культуры Гомельскай вобласці» (прысвяціць яе 50-годдзю з дня заснавання СССР), сумесна з экспедыцыяй ГДУ — правесці суцэльнае абследванне помнікаў гісторыі і культуры.

У сваім выступленні дацэнт ГДУ І. А. Ільіных указаў на неабходнасць прыцягваць да работы ў Таварыстве маладыя кадры гісторыкаў, больш увагі ўдзяляць рэвалюцыйна-гістарычным тэмам.

Акадэмік І. С. Краўчанка, старшыня гістарычнай секцыі Цэнтральнага савета Таварыства аховы помнікаў падзяліўся вопытам сваёй работы ў гэтай галіне.

Асабліва І. С. Краўчанка падкрэсліў неабходнасць выхаваўчай работы, якая праводзіцца партыяй праз розныя каналы, у тым ліку і праз Таварыства аховы помнікаў. Гомель мае слаўную гісторыю, тут ёсць многа помнікаў, баявой і працоўнай славы, тут жывуць многія людзі, на прыкладзе якіх трэба выхоўваць моладзь.

Студэнт-гісторык Г. Бекарэвіч выказаў пажаданне, каб да работы Таварыства больш шырока прыцягваліся студэнты гісторыка-філалагічнага факультэта ГДУ. Яны змаглі б аказаць дапамогу ў пошуках герояў, у прапагандзе помнікаў, у апрацоўцы архіва Паскевіча.

Ул. БАГАМОЛЬНІКАЎ,
член універсітэцкай секцыі Таварыства па ахове помнікаў, студэнт 3 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

зацыю выхаваўчай работы па прадмету і па класнаму кіраўніцтву.

Студэнты ў асноўным валодаюць праграмным матэрыялам па матэматыцы і методыцы яе выкладання. Трэба, аднак, адзначыць, што лепш атрымліваліся ўрокі ў IV—V класах, некалькі горш у VIII—X класах.

Лепшых вынікаў у час практыкі дабіліся студэнты Л. Веліковіч, Н. Абатурава, Е. Атрушкевіч, Л. Коханіна, В. Гарох, В. Жураўскі, О. Несцярчук, Т. Бібікава, Т. Давыдзенка, А. Бялко і іншыя. Такія студэнты ўмеюць рацыянальна выбраць метад тлумачэння новага матэрыялу, дакладна сплававаць увесь ход урока, даходліва растлумачыць вывучаемы матэрыял; іх гутаркі насілі творчы, эўрыстычны характар. Яны ўмела карысталіся праблемным метадам, дастаткова кваліфікавана праводзілі аналіз вырашэння задач.

Горш, чым у іншых абставіны справы ў студэнтаў Л. Белкінай, Л. Ламаносавай, Л. Вісяцер, В. Плескачэўскага. Некаторыя з іх, як напрыклад, Л. Белкін і Л. Ламаносава выявілі слабае веданне праграмы па матэматыцы для сярэдняй школы, асабліва ў старэйшых класах, у час урокаў дапускалі тэарэтычныя і метадычныя памылкі.

НЯГЛЕДЗЯЧЫ на асобныя недахопы і промахі, у цэлым вынікі педпрактыкі радуюць. Усе студэнты, акрамя трох чалавек, атрымалі за педпрактыку добрыя і выдатныя адзнакі. Ніводнай нездавальняючай ацэнкі няма.

У час педпрактыкі студэнты кантралявалі работу слабых навучэнцаў, праводзілі вялікую дадатковую работу, што станоўча адбілася на выніках паспяховасці і навучэнцаў. Напрыклад, у V класе, дзе працаваў Л. Веліковіч не было ніводнага непаспяваючага ў другой чвэрці. У многіх другіх класах, дзе працавалі практыканты, колькасць непаспяваючых знізілася. Студэнты не выпускалі з поля зроку і моцных навучэнцаў, для іх давалі дадатковыя заданні павышанай цяжкасці.

Усе студэнты-практыканты ўключыліся ў пазакласную работу па матэматыцы. Амаль ва ўсіх класах, дзе праходзіла педпрактыка, былі праведзены матэматычныя вечары на розныя тэмы («Матэматыка сярод нас», «Матэматыка і сучаснасць» і інш.), матэматычныя віктарыны, выпускаліся матэматычныя насценгазеты, студэнты ўдзельнічалі ў арганізацыі і правядзенні матэматычных гурткоў, факультатыўных заняткаў, матэматычных алімпіяд, КВН.

Вялікая работа практыкантамі была праведзена па лініі класнага кіраўніцтва.

Студэнты рэгулярна праводзілі палітінфармацыі, гутаркі на этычныя, навуковыя і палітычныя тэмы, зборы піянерскіх атрадаў, культпаходы ў кіно, тэатр, музей, выпускалі насценгазеты, афармлялі піянерскія куткі, наведвалі навучэнцаў на доме, часам праводзілі бацькоўскія сходы і інш.

Вядома, і ў студэнтаў, атрымаўшых выдатныя і добрыя адзнакі па педпрактыцы, адзначаліся некаторыя недахопы, шарахаватасці, аднак яны насілі выпадковы характар.

АДЗНАЧЫМ найбольш тыповыя недахопы ў рабоце нашых практыкантаў.

1. Студэнты слаба выкарыстоўваюць у сваёй рабоце праблемны метад навучання, не ўмеюць ствараць на ўроках праблемную сітуацыю.

2. Няўменне правесці выкладанне новага матэрыялу метадам эўрыстычнай гутаркі.

3. Няўменне правільна размяшчаць запісы на дошцы.

4. Часта сустракаюцца моўныя дэфекты, асабліва назіраецца няправільнае скланенне лічэбнікаў, няправільнае вымаўленне матэматычных тэрмінаў.

5. Не заўсёды студэнты ўмела карыстаюцца пастаноўкай паўрокавага бала ў канцы ўрока, часта пастаўляемыя імі адзнакі не адпавядаюць якасці адказаў навучэнцаў, не каменціруюцца.

6. У студэнтаў яшчэ не хапае вытрымкі ў час апытання, яны часта падмяняюць навучэнцаў, адказваюць за іх, ставяць падказваючыя пытанні.

7. Часта практыканты не адчуваюць, якое з палажэнняў вывучаемага матэрыялу можа выклікаць у навучэнцаў цяжкасць, патрабуе больш старраннага растлумачэння.

8. Недастаткова часта на ўроках гучыць пытанне «Чаму?», без чаго не можа быць усвядомленага засваення вучнямі ведаў па матэматыцы.

9. Студэнты недастаткова старанна працавалі над умовай задач, часта прыступалі да іх рашэння заўчасна.

10. Некаторыя студэнты аказаліся слаба падрыхтаванымі да выкладання матэматыкі ў старшых класах, адчувалі цяжкасці пры выкладанні некаторых важных пытанняў.

У МЭТАХ паляпшэння педпрактыкі ў будучым, лічым мэтазгодным:

1. За лік ушчыльнення педпрактыкі стварыць умовы для праходжання тэарэтычнага курса ва універсітэце так, каб чытаемыя тут курсы не перашкаджалі праходжанню практыкі. Для чытання гэтых курсаў мэтазгодна выкарыстаць першыя два тыдні верасня, калі практыка яшчэ недастаткова эфектыўная, а таксама час асенніх і зімовых школьных канікулаў.

2. Дабіцца ад Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі своечасовага размеркавання студэнтаў па спецыяльнасцях з тым, каб да пачатку 8 семестра студэнты ўжо дакладна ведалі, хто з іх будзе накіраван на работу ў школу. Гэта дасць магчымасць палепшыць метадычную падрыхтоўку студэнтаў да моманту накіравання іх на педпрактыку ў школы.

3. Пры існуючым стане немэтазгодна накіроўваць студэнтаў у час практыкі ў сельскія школы для работы ў якасці настаўнікаў матэматыкі, таму што ў час работы іх у сельскіх школах сувязь з універсітэтам губляецца, навучаючы эфект такой практыкі значна зніжаецца.

А. БЕКАРЭВІЧ,
факультэцкі кіраўнік педпрактыкі, кандыдат педагагічных навук.

АБ РОДНАЙ МОВЕ

Часам наглядаецца самачыннае, так званае, «удасканальванне» граматыкі і правапісу беларускай мовы.

На нарадзе, што адбылася нядаўна ў Акадэміі навук БССР, падрабязна гаварылася аб правапісе ўласных імён, якія некаторыя аўтары пішуць па-рознаму. Выказваліся меркаванні, што недаравальна пісаць па-беларуску **Дзямян, Емелян, Жана, Ілля, замест Дзям'ян, Емельян, Жанна, Ільля**. Няма аднастайнасці ў напісанні на беларускай мове рускіх і беларускіх уласных імён, а таксама канчаткаў у склонавых формах. Скажам, адны таварышы пішуць **Міхась Лынькоў, Глебку, Шырму**, а другія чамусьці **Міхаіл Шолахаў, Глебцэ, Шырме.**

Наглядаецца таксама разнабой у правапісе некаторых аднатыпных геаграфічных назваў: **Чэрапавец**, але **Чалябінск, Нова-Барысаў**, але **Наваполацк**. Гэта датычыць і асобных запазычаных слоў, якія пішуцца па-рознаму: **яфрэйтар**, але **сяржант.**

Неабгрунтаваным і нічым неапраўданым трэба лічыць напісанні слоў **назвычайны, буравік, дасканаліць, мэтаскіравана, частка (мовы)** замест **надзвычайны, бурыльшчык, удасканальваць, мэтанакіравана, часціна (мовы).**

Няўдалымі прызнаны напісанні тыпу **апрануць сукенку** замест **надзець сукенку.**

Некаторыя аўтары неправамерна пашыраюць канчатак **-аў** у родным склоне назоўнікаў множнага ліку на словы тыпу **вешалкаў, скваркаў, кашолкаў, дзіркаў** замест **вешалак, скварак, кашолак, дзірак**. Празмерна захаплюцца канчаткам **-у** ў родным склоне назоўнікаў адзіночнага ліку: **ганку, тэлефону,** замест **ганка, тэлефона.**

Беспадстаўным прызнана выкараненне з беларускай літаратурнай мовы канструкцый прыназоўнік **аб** плюс назоўнік у месным склоне і замену яго канструкцыяй прыназоўнік **пра** плюс назоўнік у вінавальным склоне. Абедзве гэтыя канструкцыі з'яўляюцца правамернымі і раўнапраўнымі.

Прызнана заганнай тэндэнцыя да выжываньня з літаратурнай практыкі прыназоўніка **к** і замену яго прыназоўнікам **да**, бо яны нясуць розную семантычную нагрузку ў сказе. Без прыназоўніка **к** часам нельга абысціся: **прыехаў к пяці гадзінам, забіў парася к святу.** Замяніць прыназоўнік **к** прыназоўнікам **да** ў даным выпадку проста немагчыма, бо гэта вядзе да парушэння сэнсу.

Трэба лічыць няправільнай і практычна нязручнай паслядоўную замену канчатка **-е** ў канструкцыях з прыназоўнікам **па** паколькі такая канструкцыя, у залежнасці ад сэнсу, у беларускай мове ўжывалася заўсёды, а за гады Савецкай улады набыла шырокае распаўсюджанне. Канструкцыю з канчаткам **-у** прапанавана захаваць у тых выпадках, калі яна мае:

размеркавальнае ці вылучальнае значэнне: **па кілаграму на чалавека, недакладны па сэнсу;**

значэнне адрэзку часу: **па году не бачыцца;**

значэнне параўнання па велічыні: **качаны па вядру;**

калі такая канструкцыя адпавядае значэнню слоў **паводле, адпаведна: па загаду дырэктара, працаваць па плану.**

Была прынята прапанова падпарадкаваць словы **марксізм, ленінізм, сацыялізм, камунізм** агульнаму правілу аб напісанні слоў, што азначаюць навуковыя плыні, граматычныя функцыі, і пісаць у родным склоне **марксізму, ленінізму, сацыялізму, камунізму.**

Інстытуту мовазнаўства АН БССР, на абавязку якога ляжыць каардынацыя мовазнаўчых доследаў у рэспубліцы, раілі ажыццяўляць больш дзейсны кантроль за захаваннем устаноўленых норм беларускай літаратурнай мовы.

Ул. АНІЧЭНКА,
загадчык кафедры рускай і беларускай моў Гомельскага дзяржаўнага універсітэта, прафесар.

СКРЫПКА... ДЛЯ ДЗЯЦЕЙ

РЭЦЭНЗІЯ СТУДЭНТА

Успамінаюцца словы Ф. Багушэвіча з прадмовы да «Смыка беларускага»: «Смык ёсць, а хтось скрыпку, можа, даробіць, а там была «Дудка» — вот і мы зробім музыку»...

Цудоўнай жа скрыпкай для дзяцей стала кніга Міхася Скрыпкі «Пад смешнай вясёлкай». Як і ўсякая кніжка для дзяцей, яна добра аформлена мастаком А. Волкавым. Добрым пацвярджэннем назвы кнігі з'яўляюцца яе вокладка і тытульны ліст. Кожнага маленькага чытача зацікавіць размалёваная ўсімі колерамі вясёлкі смешная карцінка з жыцця невязучага рыбалова. Гэтая ж карцінка і выказвае адну з галоўных тэм кнігі. Адразу ж бачна, што аўтар таксама «заўзяты рыбак» (дарэчы, так называецца адзін з вершаў, у якім аўтар дае парады, як, калі, дзе, што і на што можна лавіць рыбу).

Спадабаюцца і запомняцца маленькаму чытачу героі твораў М. Срыпкі: Лісічка-дурнічка, Пеўнік-інкубатарнік, Вавёрка-акрабатка, Кошка Мурка, Мішка-таптыжка, Індык-кулдыкулды і іншыя.

Міхась Скрыпка — аматар мініяцюрных вершаў. У невялікім чатырох-шасціradkoвым ён імкнецца раскрыць псіхалогію, склад мышлення і знаходлівасць дзяцей. Вось, напрыклад, верш-мініяцюра «Зінка»:

Пытаюцца госці ў Зінкі:
— Чыя ж ты такая,
дзяўчынка,
Прыгожая, кірпатая?
Маміна ці татава?
І на пытанні іхнія
Яна адказала:
— Усіхнія.

З вясёлым гумарам напісан верш «Дзівакі». Заканчэнне яго, напэўна, запазычана з вядомай казкі «Ці была ў папа галава?» Менавіта знаёмае, добра вядомае дзецям па казцы робіць верш займальным для дзяцей, становіцца ім бліжэй.

Як адпачываюць, працуюць і вучацца дзеці — пра ўсё гэта можна знайсці ў вершах Міхася Скрыпкі.

Зборнік «Пад смешнай вясёлкай» адрасаваны для дзяцей малодшага школьнага ўзросту. Я ўпэўнен, што ён знойдзе дарогу да свайго чытача.

Алесь ЛОЗКА,
студэнт 2 курса гісторыка-філалагічнага факультэта.

ПІСЬМО ЧЫТАЧА

Я Ў ГЭТЫМ ПЕРАКАНАЎСЯ

Я з цікавасцю прачытаў у газеце «Гомельскі універсітэт» артыкул урача Э. Дадзіёмавай «Аб шкодзе курэння». Мне таксама хочацца расказаць, як былому курыльшчыку, якую шкоду нанесла майму здароўю курэнне.

Курыць пачаў вельмі рана. Было гэта ў цяжкі 1918 год. Вакол панавала разруха, голад. Грошай на тытунь не было, і я з сябрамі сабіраў недакуркі, не ведаючы, хто курыў папяросу — здаровы ці хворы.

Курыў я 26 гадоў. Арганізм быў перанасычаны нікацінам. У 1944 годзе я захварэў, і ўрачам было надзвычай цяжка выратаваць мяне, бо былі хворымі сэрца і лёгкія. Памятаю, як загадчык медыцынскага аддзялення маёр Саламаха параіў кінуць курыць. Цяжка было мне гэта зрабіць. І ўсё ж такі ўсведамленне адказнасці за здароўе прымусілі мяне гэта зрабіць.

Не куру я ўжо 27 гадоў. У мяне цяпер няма галаўных болей, не павышаецца даўленне, добры сон.

Для таго, каб кінуць курыць, неабходна мець моцную сілу волі, усвядоміць, што ў тваёй кішэні ляжыць не прыемны тытунь, а моцны яд. Зараз праводзіцца вялікая растлумачальная работа аб шкодзе курэння. Трэба кожнаму ўсвядоміць, што курэнне — вялікае зло, ад якога неабходна хутчэй пазбавіцца.

С. МІХАЛЕВІЧ,
былы інструктар аўтасправы Гомельскага педінстытута.

САКАВІЦКІЯ КАНТРАСТЫ. Фотаэцюд.

СПОРТ СПОРТ СПОРТ

Набліжаецца спартыўнае лета. Напружана рыхтуюцца да першых стартаў універсітэцкія веласіпедысты.

СПАБОРНІЦТВЫ НА ЛЫЖНІ

Праведзена першынство універсітэта па лыжных гонках. На старт выйшла звыш ста ўдзельнікаў — прадстаўнікоў усіх сямі факультэтаў.

Мужчыны спаборнічалі на дыстанцыі 5 кіламетраў. Лепшыя вынікі ў асабістым заліку паказалі студэнты факультэта фізічнага выхавання. Аляксандр Дыбко фінішыраваў першым праз 15 мінут 27 секунд. Больш мінуты прайграў яму Уладзімір Сівуха. Трэці вынік у Мікалая Смалякова — 17 мінут 15 секунд.

У камандным заліку сярод мужчын перамаглі будучыя спецыялісты фізкультуры і спорту, якія апярэдзілі студэнтаў фізічнага і механіка-матэматычнага факультэтаў.

У жанчын, якія мераліся сіламі на трохкіламетровай трасе, прызавыя месцы размеркаваліся паміж спартсменкамі факультэтаў фізічнага выхавання і механіка-матэматычнага. Першае і другое месцы занялі Ларыса Кузьміна і Надзея Чыжова (абедзве — факультэт фізвыхавання), на трэцім — Галіна Баскава.

Агульнае першае месца сярод жанчын прысуджана студэнткам факультэта фізічнага выхавання. На другім і трэцім — матэматыкі і фізікі.

Пераможцамі лыжных спаборніцтваў сталі спартсмены факультэта фізічнага выхавання Другое каманднае месца заваявалі фізікі, на трэцім — студэнты механіка-матэматычнага факультэта.

В. КІЛЬЧЭЎСКІ,
галоўны суддзя спаборніцтваў.

ПЕРАМОГА СТРАЛКОЎ

Адбыліся раённыя спаборніцтвы па стралковаму спорту, у якіх прыняло ўдзел 52 каманды. Удала выступіла на іх каманда нашага універсітэта. У цяжкай, упартай барацьбе яна выйграла першае месца.

Пачатак спаборніцтваў склаўся не зусім удала для нас. Васіль Шкробаў і Віктар Нячаеў, якія стралялі ў першай змене, згубілі шмат ачкоў. Лідэрам стала каманда электратэхнічнага завода.

Але нашы стралкі не разгубіліся і праявілі вялікія байцоўскія якасці. Адчуваючы сваю адказнасць перад камандай, кожны з спартсменаў імкнуўся лепш засяродзіцца, быць уважлівым і спакойным на агнявым рубяжы. Гэта не замарудзіла сказацца на выніках. Ад змены да змены яны паляпшаліся. І вось пасля чацвёртай змены мы наперадзе. Канчаткова замацаваў нашу перамогу Віктар Вінаградаў, які страляў у апошняй змене. Вынік яго даволі высокі — 93 ачкі.

За перамогу ў спаборніцтвах зборнай нашага універсітэта ўручан Дыплом 1-й ступені раённага камітэта ДТСААФ.

Перамога нас безумоўна радуе, але наперадзе больш адказныя спаборніцтвы, да якіх трэба рыхтавацца з усёй адказнасцю. Поспехаў вам, стралкі!

П. ЖУКАЎ,
старшыня камітэта ДТСААФ універсітэта.

Здымкі, змешчаныя ў нумары, зрабіў **А. Рудчанка.**

Рэдактар **М. ВОІНАЎ.**

АЗ 33662 «Гомельский университет» — орган парткома, ректората, комитета ЛКСМБ, профкома и месткома Гомельского Государственного университета (на белорусском языке). Гомельская фабрыка «Палесдрук» Дзяржаўнага камітэта Савета Міністраў БССР. Гомель, вул. Савецкая, 1. Зак 4031
Адрас рэдакцыі: Гомель, вул. Савецкая, 108.